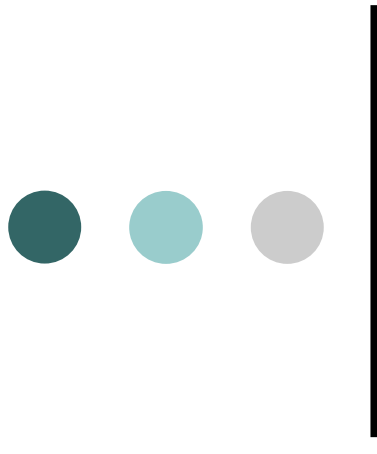

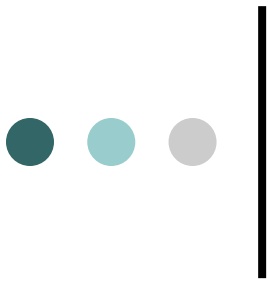
Multimedijalno inženjerstvo – master strukovne studije

Digitalni komunikacioni sistemi: **Lekcija 7: Pouzdan prenos podataka**

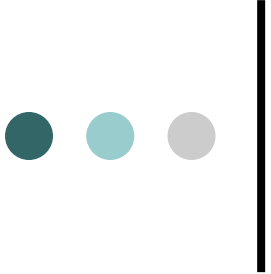
zima 2018/2019

Branimir M. Trenkić

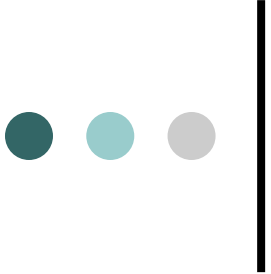
Pouzdan prenos podataka

- redundantnost preko pažljive retransmisije –
 - brojanje paketa & potvrđivanje –
 - dva protokola: stop-and-wait i protokol kliznog prozora -
- vremenske kontrole i vreme odziva (RTT) -

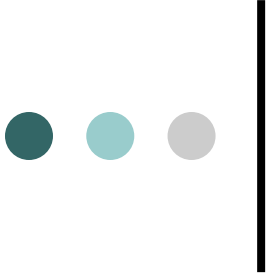
Problem

- Dato: ***Mreža sa ne-garantovanom uslugom prenosa*** (***best-effort network***) u kojoj:
 - Paketi mogu biti slučajno ***izgubljeni u prenosu***
 - Paketi mogu biti ***primljeni u proizvoljnom redosledu***
 - ***Kašnjenje*** paketa je ***promenljivo*** (baferovanje)
 - Paketi mogu biti čak i ***duplirani u prenosu***

Problem

- **Predajnik *S*** u **prijemnik *R*** žele **pouzdanu komunikaciju**
 - Aplikacija (na *R*) želi prijem svih bajtova podataka u potpuno **istom redosledu** u kojem su oni i poslati (sa *S*)
 - Svaki bajt mora biti **isporučen samo jednom**
- Ove funkcionalnosti se obezbeđuju, u principu, ***pouzdanim transportnim (ili sloj veze) protokolom***
 - Aplikacija je „slojevito iznad“ ovih protokola

Predloženi plan

○ Predajnik

- *Svaki paket* sadrži *redni broj* (koji se sekvencijalno inkrementira)
- *Nakon slanja* paket, *sačuvati* (*xmit- vreme, paket*) *na listi ne-potvrđenih paketa*
- *Prijemom potvrde* (ACK paket) sa odredišta sa određenim rednim brojem, *ukloniti* odgovarajući element *iz liste ne-potvrđenih paketa*
- *Periodično pretraživati listu ne-potvrđenih* paketa kako bi se pronašli paketi koji su poslani pre određenog vremena

Predloženi plan

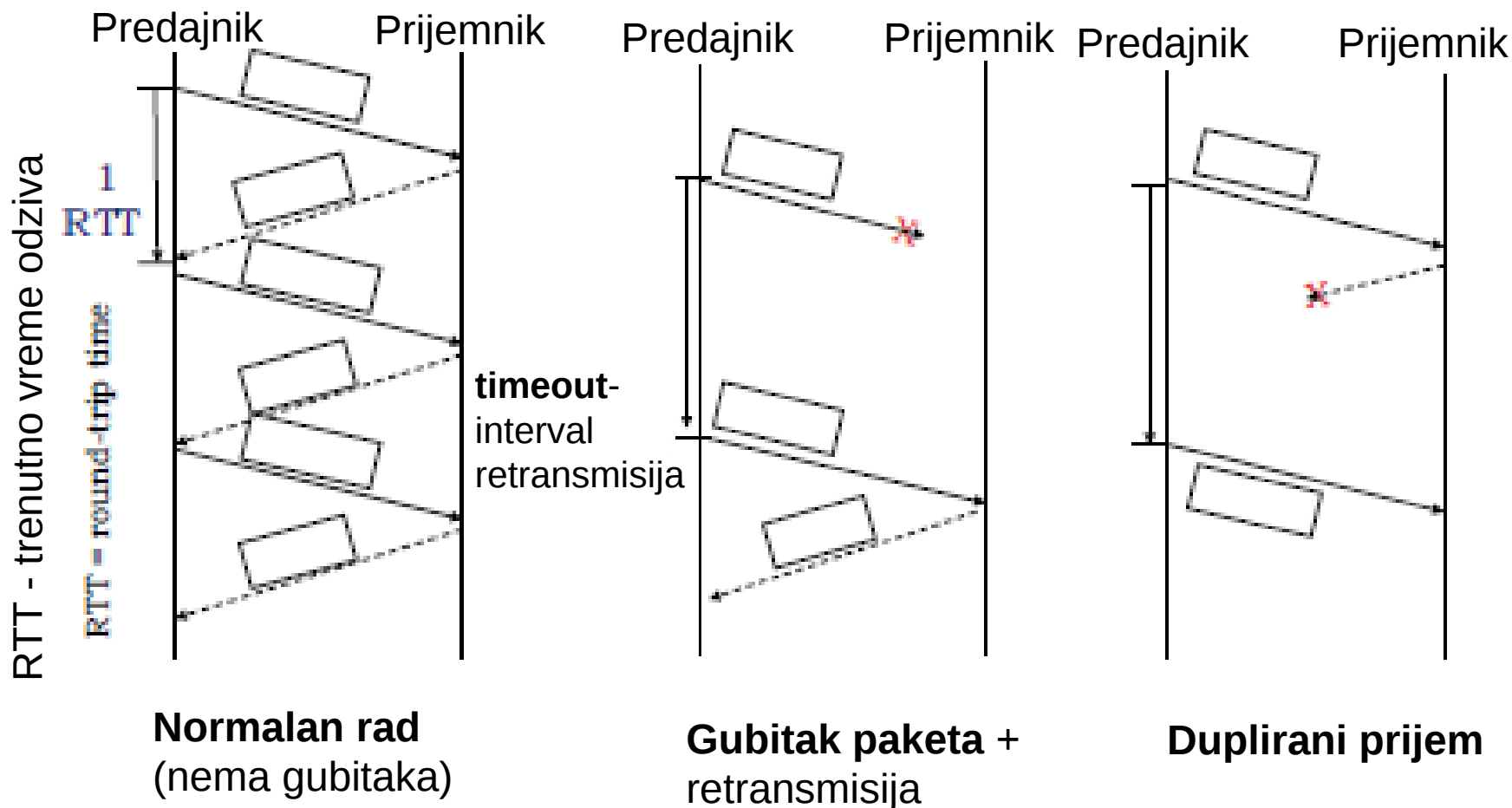
○ Predajnik

- **Ponovo ih poslati**, ažurirati *xmit*- vreme za slučaj ponovne provere
- „pre određenog vremena“ : $xmit < sada - \underline{timeout}$
(RTO – Retramssmission TimeOut)

○ Prijemnik

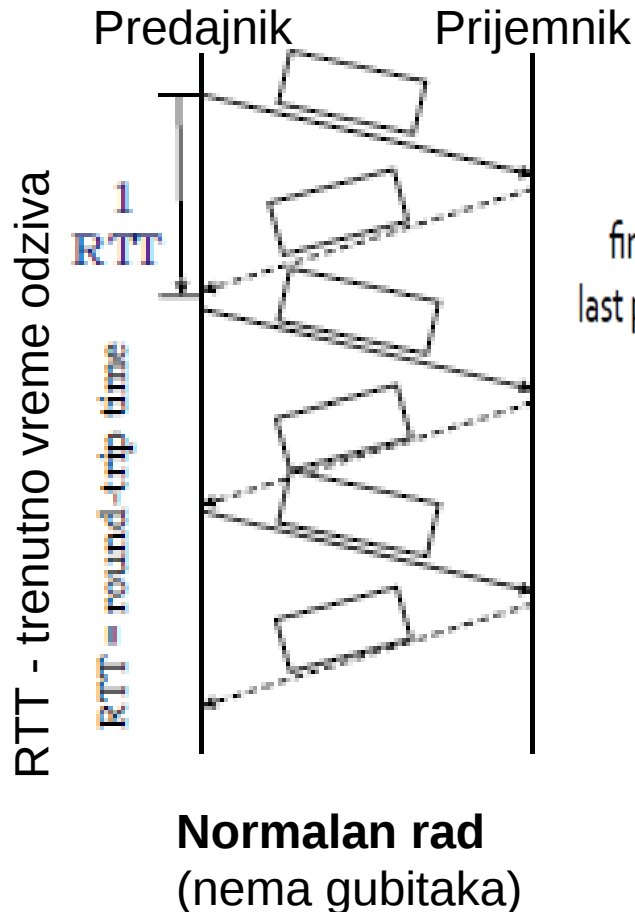
- **Slati ACK paket za svaki primljeni paket podataka**, referenciran na redni broj primljenog paketa
- **Isporučiti sadržaj paketa** (payload) primjemnoj aplikaciji

Stop-and-Wait protokol

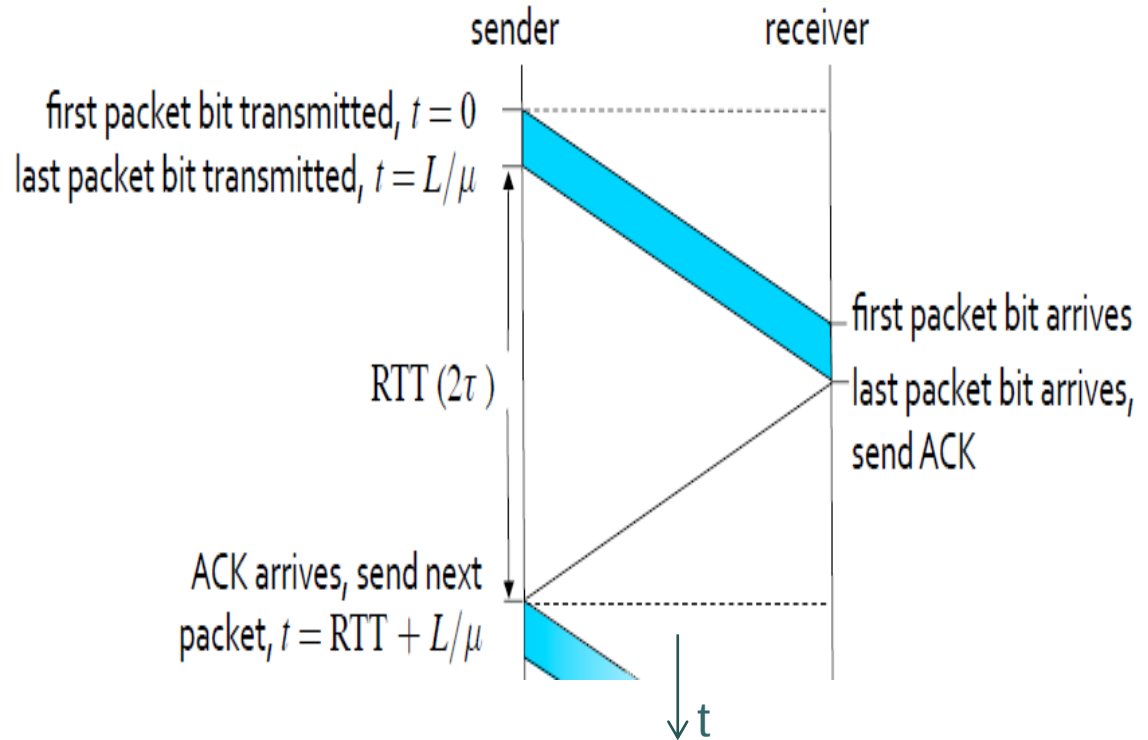

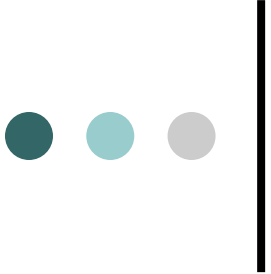
Traži “tačno jedan” dobije “najmanje jedan”

Stop-and-Wait protokol

Precizniji opis RTT:

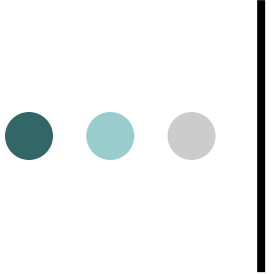

Revizija plana

○ Predajnik

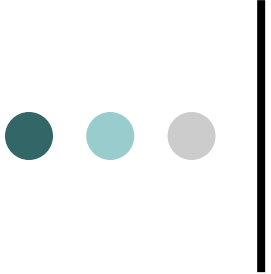
- *Svaki paket* sadrži *redni broj* (koji se sekvencijalno inkrementira)
- *Nakon slanja* paket, *sačuvati* (xmit- vreme, paket) *na listi ne-potvrđenih paketa*
- *Prijemom potvrde* (ACK) sa odredišta sa određenim rednim brojem, *ukloniti* odgovarajući element *iz liste ne-potvrđenih paketa*
- *Periodično pretraživati listu ne-potvrđenih* paketa kako bi se pronašli paketi koji su poslani pre određenog vremena

Revizija plana

○ Predajnik

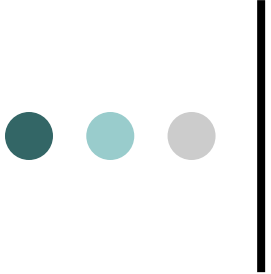
- *Ponovo ih poslati*, ažurirati *xmit- vreme* za slučaj ponovne provere
- „pre određenog vremena“ : $xmit < sada - timeout$

Revizija plana

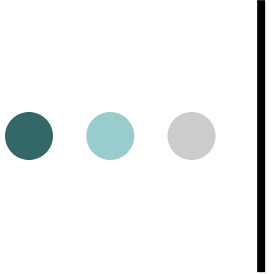
○ Prijemnik

- *Slati ACK za svaki primljeni paket, referenciran na redni broj primljenog paketa*
- *Isporučiti sadržaj paketa (payload) prijemnoj aplikaciji u redosledu definisanom rednim brojevima*
 - *Pratiti redni broj sledećeg paketa čiji sadržaj treba isporučiti aplikaciji; na taj način je jednostavno **prepoznati duplikat u prijemu** koji ne treba isporučiti po drugi put*

Dileme

- **Protokol mora** na korektan način **upravljati gubicima**
 - **Izgubljeni podaci**: **retrasmisija** će obezbediti izgubljene podatke
 - **Izgubljeni ACK**: **retransmisija** će pokrenuti drugi ACK od predajnika
- **Dužina bafera**
 - Na strani predajnika
 - Bafer **čuva ne-potvrđene pakete**
 - Prekinuti prenos ako je prostor u baferu problem

Dileme

○ *Dužina bafera*

● Na strani prijemnika

- Bafer **čuva pakete primljene van redosleda**
- Prekinuti potvrđivanje ako je prostor u baferu problem

○ *Izbor vremenske kontrole (RTO): u odnosu na RTT*

- **Previše malo:** nepotrebne retransmisije
- **Previše veliko:** loša propusnost
 - Isporuka je zaustavljena dok se čekaju nedostajući paketi

Podešavanje retransmisionog tajmera (RTO)

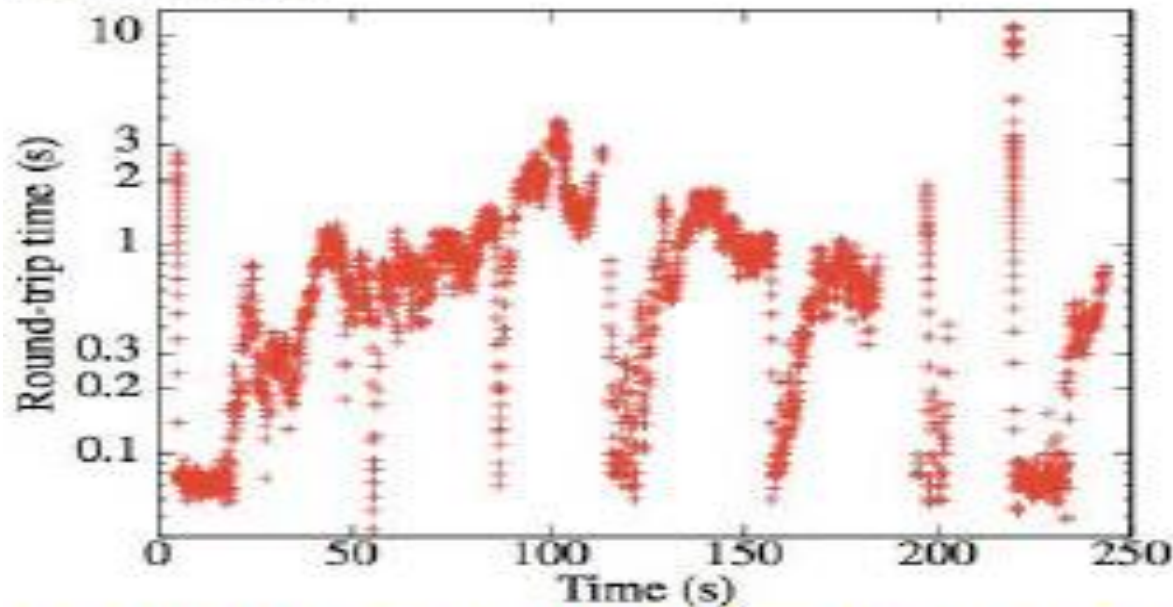
- **Izbor RTO** vremena zasnovan je **na proceni** trenutnog **vremena odziva**, **RTT vremena** (*Round-Trip Time*)
- Međutim, **izračunavanje RTT** vremena je **složen proces**
- **Izmereno RTT**. Izmereno RTT vreme (u oznaci RTT_M) **svakog paketa** je vreme od trenutka slanja do trenutka prijema potvrde za poslati paket
- U toku trajanja konekcije, protokol neprekidno meri i ažurira RTT_M

Podešavanje retransmisionog tajmera (RTO)

- Uravnoteženo RTT. RTT_M se menja od merenja do merenja
- Na savremenom Internetu **fluktuacije ovog vremena su toliko velike** da se ono ne može koristiti za podešavanje retransmisionog tajmera
(vidi grafikon na sledećem slajdu!)
- Problem filtriranja
- **Nisko-propusni filter (LPF)**:- *ne uračunavati promene koje nisu postojane*

Podešavanje retransmisionog tajmera (RTO)

Figure 1: Round-trip time during a TCP download on the Verizon LTE network in Cambridge, Mass., Oct. 14, 2011 at 3 p.m.

<http://nms.csail.mit.edu/papers/index.php?detail=208>

Podešavanje retransmisionog tajmera (RTO)

- Uravnoteženo RTT

- Transportni protokoli koriste **uravnoteženo RTT**, u oznaci RTT_s , koje se izračunava na sledeći način:

Početno nema vrednost

Posle prvog merenja $RTT_s = RTT_M$

Posle svakog sledećeg merenja (LPF)

$$RTT_s = (1-\alpha)RTT_s + \alpha RTT_M$$

Parametar α određuje kolika težina se daje staroj vrednosti RTT_s , a kolika novoizmerenom RTT_M . Tipično se usvaja $\alpha=1/8$.

Ako je RTT_M manje od trenutnog RTT_s , **RTT_s će biti smanjeno** i obrnuto. Međutim, ova promena neće biti nagla, zbog α , već postepena

Podešavanje retransmisionog tajmera (RTO)

- **RTT devijacija**

- Pored RTT_S , izračunava se i devijacija RTT-a, u oznaci **RTT_D** , na sledeći način:

- Početno nema vrednost
- Posle prvog merenja $RTT_D = RTT_M/2$
- Posle svakog sledećeg merenja

$$RTT_D = (1-\beta)RTT_D + \beta |RTT_S - RTT_M|$$

- Tipično se usvaja, $\beta=1/4$

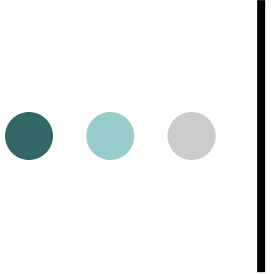
• • • | Podešavanje retransmisionog tajmera (RTO)

- **RTO vreme.**
 - Konačno, vrednost RTO se izračunava na osnovu **(I) uravnoteženog** RTT i **(II) njegove devijacije**
 - Koristi se sledeća formula:
 - Početno **Početna vrednost**
 - Posle svakog merenja
- $$\text{RTO} = \text{RTT}_s + k \cdot \text{RTT}_D$$
- Tipično se usvaja, ***k=4***

● ● ● | Podešavanje retransmisionog tajmera (RTO)

Eksponencijalni backoff

- Postavlja se pitanje: *koju vrednost za RTO izabрати nakon retransmisije paketa?*
- Većina implementacija koristi strategiju *eksponencijalnog backoff-a*
- *RTO vrednost se duplira* sa svakom *uzastopnom retransmisijom*
- Nakon prve retransmisije paketa, **RTO** postaje **$2 * RTO$** , posle druge uzastopne retransmisije **$4 * RTO$** itd.....

Performanse S&W protokola

- ***Efikasnost protokola***

- ***Iskorišćenost*** prenosnog ***kanala***

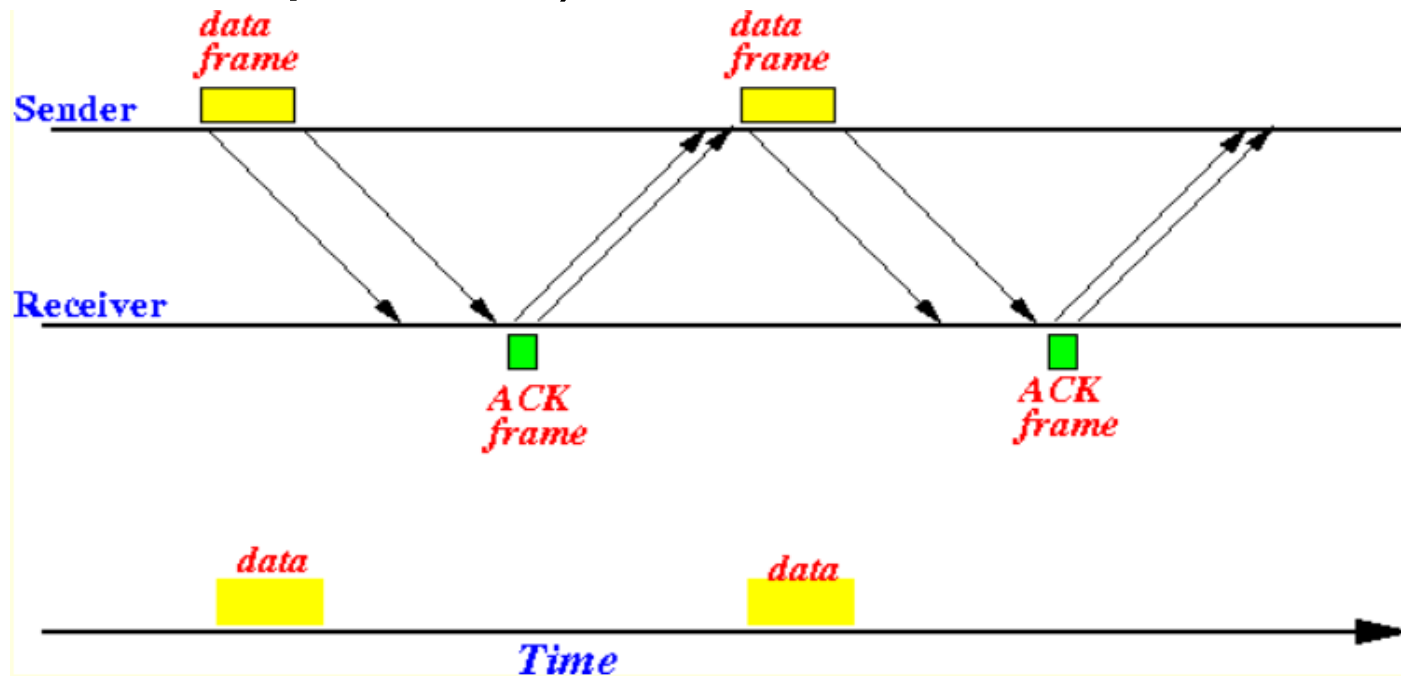
- Deo prenosnog kapaciteta kanala iskorišćenog za prenos podataka

- ***Propusnost protokola***

- Predpostavka: ***prenos podataka je bez grešaka***

Performanse S&W protokola

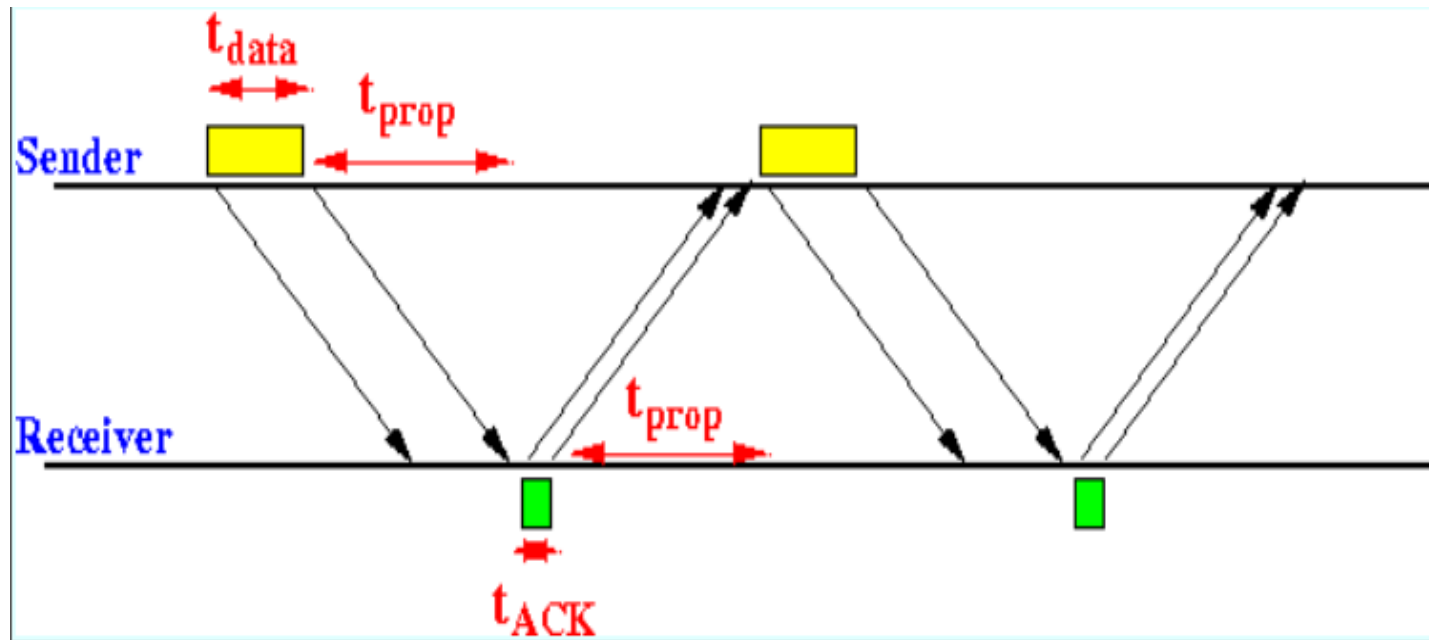
- Maksimalna iskorišćenost prenosnog kanala (bez grešaka u prenosu)

- Iskorišćenost = deo vremena na vremenskoj osi žuto obojen (prenos okvira)

Performanse S&W protokola

- Maksimalna iskorišćenost prenosnog kanala

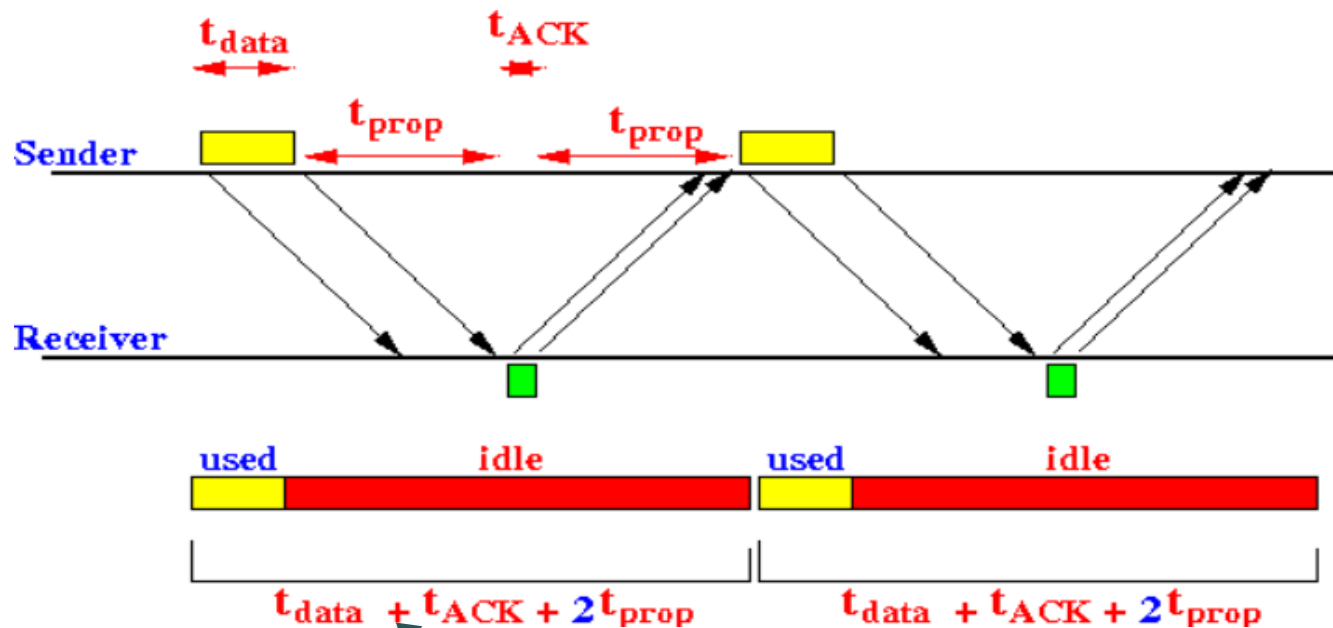
t_{data} = vreme slanja poruke

t_{prop} = vreme prostiranja signala od predajnika do prijemnika

t_{ACK} = vreme obrade poruke i slanje ACK poruke

Performanse S&W protokola

- Maksimalna iskorišćenost prenosnog kanala

Trajanje ciklusa =

$$\begin{aligned} & t_{data} + t_{prop} + t_{ACK} + t_{prop} \\ & = t_{data} + t_{ACK} + 2 \times t_{prop} \end{aligned}$$

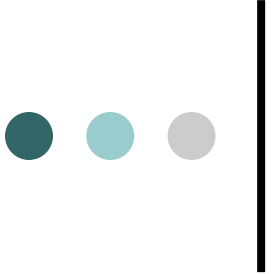
Performanse S&W protokola

- Maksimalna iskorišćenost prenosnog kanala (U)
- Iskorišćenost = deo vremena iskorišćen na slanje poruke u odnosu na dužinu ciklusa

Maksimalna iskorišćenost (efikasnost kanala) = $U =$

$$= \frac{t_{\text{data}}}{t_{\text{data}} + t_{\text{ACK}} + 2 t_{\text{prop}}}$$
$$\approx \frac{t_{\text{data}}}{t_{\text{data}} + 2 t_{\text{prop}}}$$

(t_{ACK} je vrlo malo pa se može zanemariti u analizi!

Performanse S&W protokola

- Značajne činjenice fizičkih karakteristika prenosnih medijuma:

Brzina prostiranja svetlosti u vakumu (prostoru) $\approx 3 \times 10^8 \text{ m/s}$

Brzina prostiranja električnog signala kroz provodnik
 $\approx 2 \times 10^8 \text{ m/s}$

● ● ● | Performanse S&W protokola

○ Dalje.... (*parametar a*)

$$U = t_{\text{data}} / (t_{\text{data}} + 2 t_{\text{prop}}) = \mathbf{1/(1 + 2a)}$$

$$\mathbf{a = t_{prop}/t_{data}}$$

$$\begin{aligned} a &= \text{vreme prostiranja} / \text{vreme slanja} = (d/V)/(L/C) \\ &= Cd/VL \end{aligned}$$

d – razdaljina između stanica

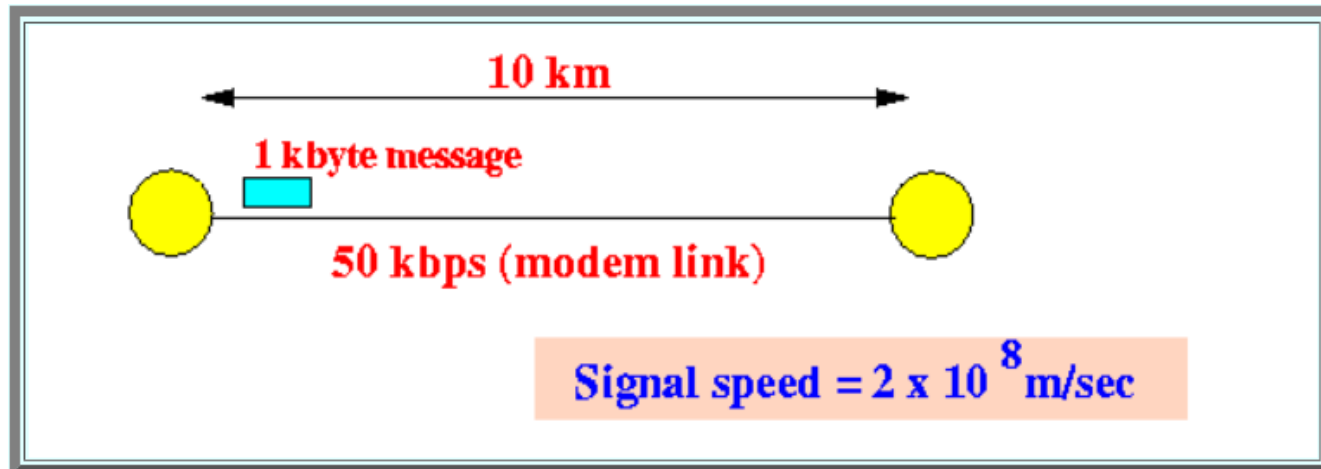
V – brzina prostiranja signala

L – dužina poruke u bitima

C – brzina prenosa u b/s

Performanse S&W protokola

○ *Primer* (*spori* prenosni kanal):

t_{data} :

1 data frame = 1 kbytes $\approx$ 1000 bytes = 8000 bits

Transmission speed = 50 kps $\approx$ 50000 bits in one sec

$\implies$ time to transmit 1 data frame = $8000/50000$
 $= 0.16$ sec

$t_{data} = 0.16$ sec

t_{prop} :

Signal speed = 2×10^8 m/sec
 $= 2 \times 10^5$ km/sec

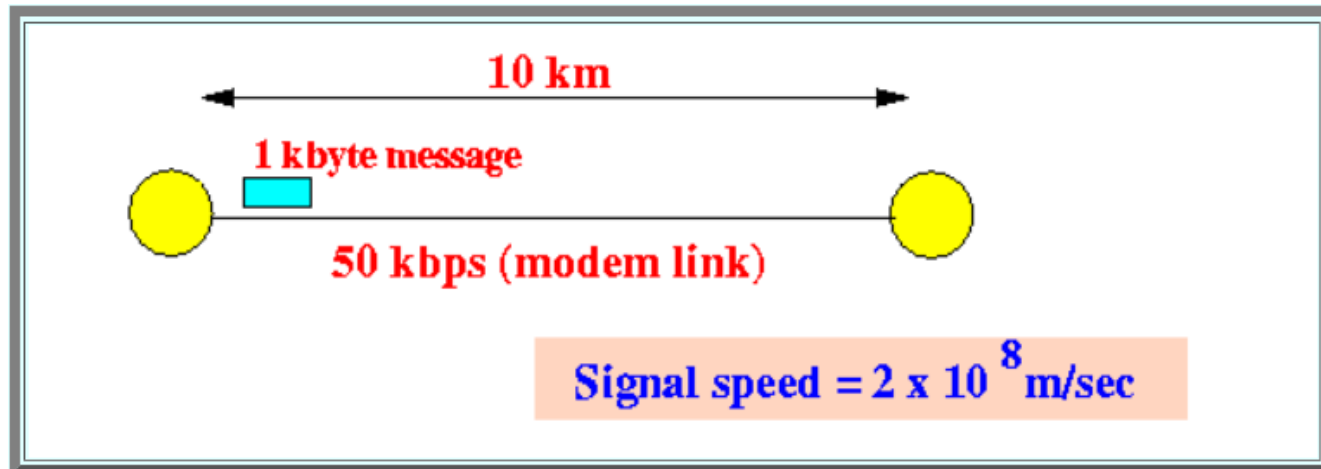
Distance between sender and receiver = 10 km

$\implies$ time for signal to travel 10 km = $10 / (2 \times 10^5)$
 $= 5 \times 10^{-5}$

$t_{prop} = 5 \times 10^{-5}$ sec

Performanse S&W protokola

- Primer (spori prenosni kanal):

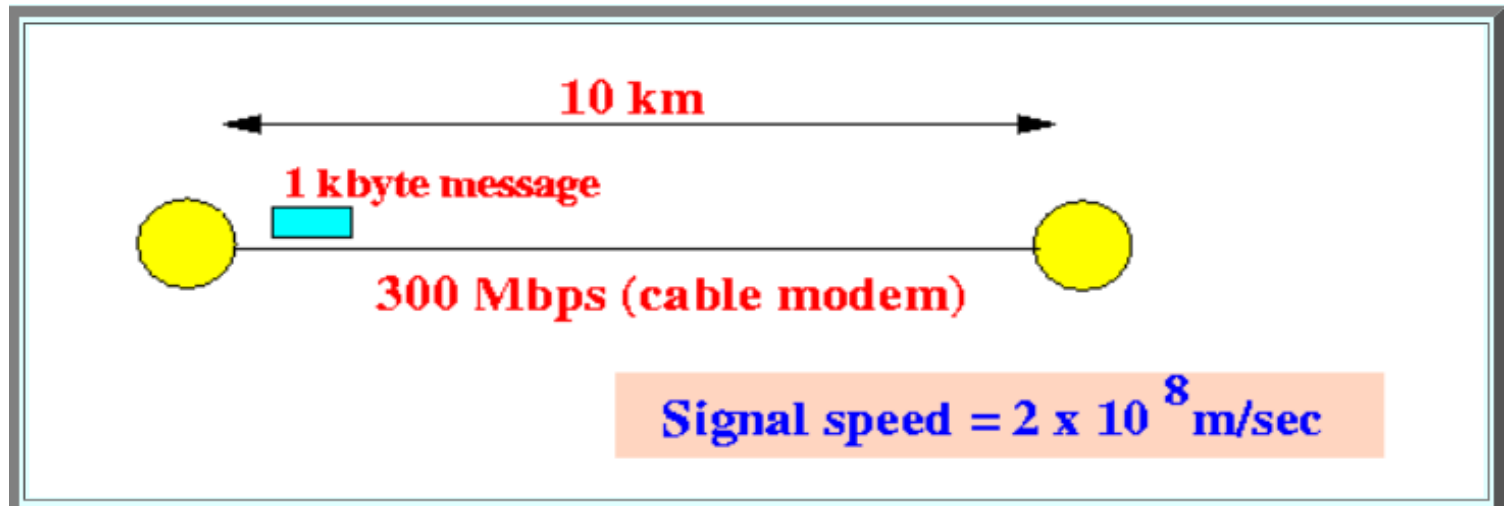

Iskorišćenost (efikasnost kanala) =

$$\begin{aligned} &= \frac{0.16}{0.16 + 2 \times 0.00005} \\ &= \frac{0.16}{0.1601} \\ &= 99.94 \% \end{aligned}$$

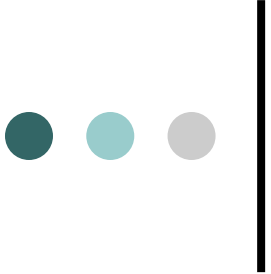
Performanse S&W protokola

- *Primer* (**brzi** prenosni kanal):

Iskorišćenost (efikasnost kanala) =

$$\begin{aligned} &= \frac{2.67 \times 10^{-5}}{2.67 \times 10^{-5} + 2 \times 5 \times 10^{-5}} \\ &= \frac{2.67}{2.67 + 10} = \frac{2.67}{12.67} \\ &= 21.07 \% \end{aligned}$$

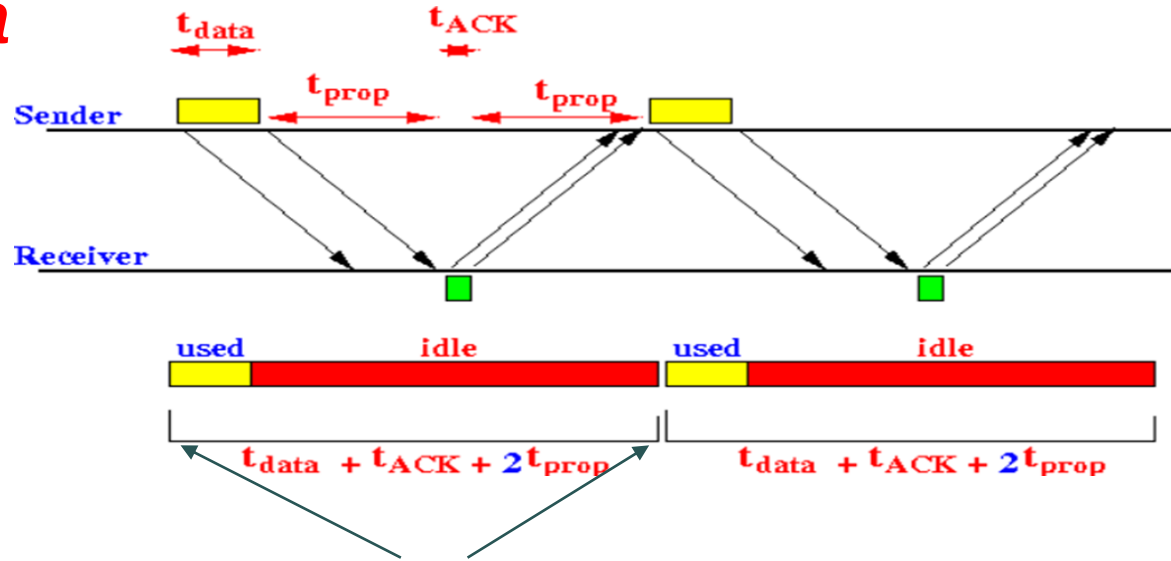

Performanse S&W protokola

- Zaključak:
- *Stop-and-Wait protokol obezbeđuje efikasno korišćenje prenosnog kanala u slučaju sporijih prenosnih kanala*
- *Vrlo je neefikasan u slučaju brzih linkova!*

Performanse S&W protokola

- Propusnost
- Želimo da izračunamo *srednje vreme*, T (u sek.) između uspešno isporučenih paketa – *vreme trajanja ciklusa*

$$Propusnost = 1/T = 1/(t_{data} + 2t_{prop}) = 1/(t_{data} + RTT)$$

Performanse S&W protokola

- Propusnost
- Ne može se samo predpostaviti da je
 $T = t_{\text{data}} + RTT (2t_{\text{prop}})$ jer se paketi mogu izgubiti
- Uvodimo novu predpostavku: moguć je gubitak paketa (greške) u prenosu

Propusnost S-and-W protokola

- Propusnost - moguć je gubitak paketa (greške) u prenosu
 - Predpostavka: Neka **postoji N linkova** između predajnika i prijemnika
 - Ako je **verovatnoća gubitaka paketa/ACK po linku** jednak p , onda je $(1 - p)$ **verovatnoća isporuke** paketa po tom linku
 - **Verovatnoća** njegove **isporuke preko N linkova** jednaka je $(1 - p)^N$
 - Dakle, **verovatnoća da će paket** sa podacima ili potvrdom **biti izgubljen** je $P = 1 - (1 - p)^N$

Propusnost S-and-W protokola

- Sada možemo ***napisati jednačinu za T (srednje vreme trajanja jednog ciklusa)*** u zavisnosti od **$RTT(= t_{\text{data}} + 2t_{\text{prop}})$** i **$RTO$** (dužine vremenske kontrole):

$$\begin{aligned} T &= (1 - P)RTT + P(RTO + T) \\ &= RTT + (P/(1 - P))RTO \end{aligned}$$

- Dakle, ***očekivana propusna moć*** protokola je **$1/T$**

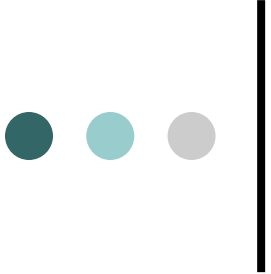
Najbolji slučaj

- Dešava se kada je **RTT isti za svaki paket**, tako da je **dužina vremenske kontrole** nešto veća od **RTT**

$$T = RTT + (P/(1-P))RTT = (1/(1-P))RTT$$

$$\text{Propusnost} = (1 - P)/(t_{\text{data}} + 2t_{\text{prop}})$$

- Ako **link** koji je usko grlo može podržati **100 paketa/sek.** i **RTT je jednako 100ms**, tada koristeći stop-and-wait protokol, maksimalna **propusnost je najviše 10 paketa/sek.**

Najbolji slučaj

- Ako link koji je usko grlo može podržati 100 paketa/sek i RTT je jednako 100ms, tada koristeći stop-and-wait protokol, maksimalna propusnost je najviše 10 paketa/sek.
- *Iskorišćenost - samo 10%*
- Potreban nam je neki *bolji pouzdani transportni protokol*.....

Ideja: protokol kliznog prozora

- Koristiti prozor

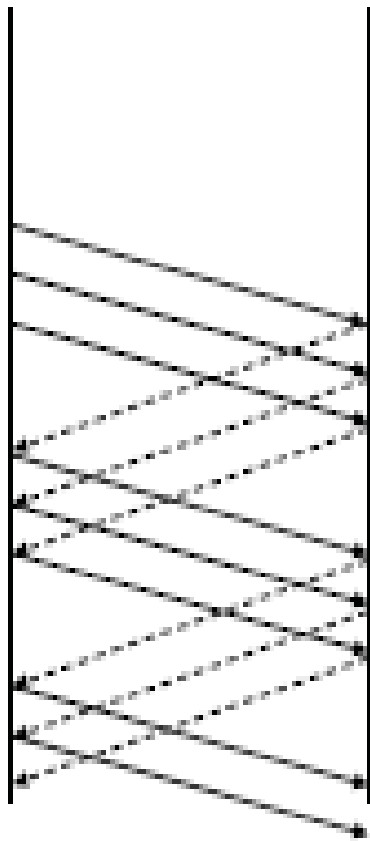
- Omogućuje da ***u mreži postoji najviše W nepotvrđenih paketa*** u komunikaciji
- W se naziva ***dužina prozora***
- ***Slanje*** paketa ***se preklapa*** sa ACK (potvrdama)

- Predajnik ***pomera prozor za 1 prijemom*** (u sekvenci) ***svake potvrde*** (ACK)

- t.j. ***prozor klizi***
- ***redukuje se slobodni period***

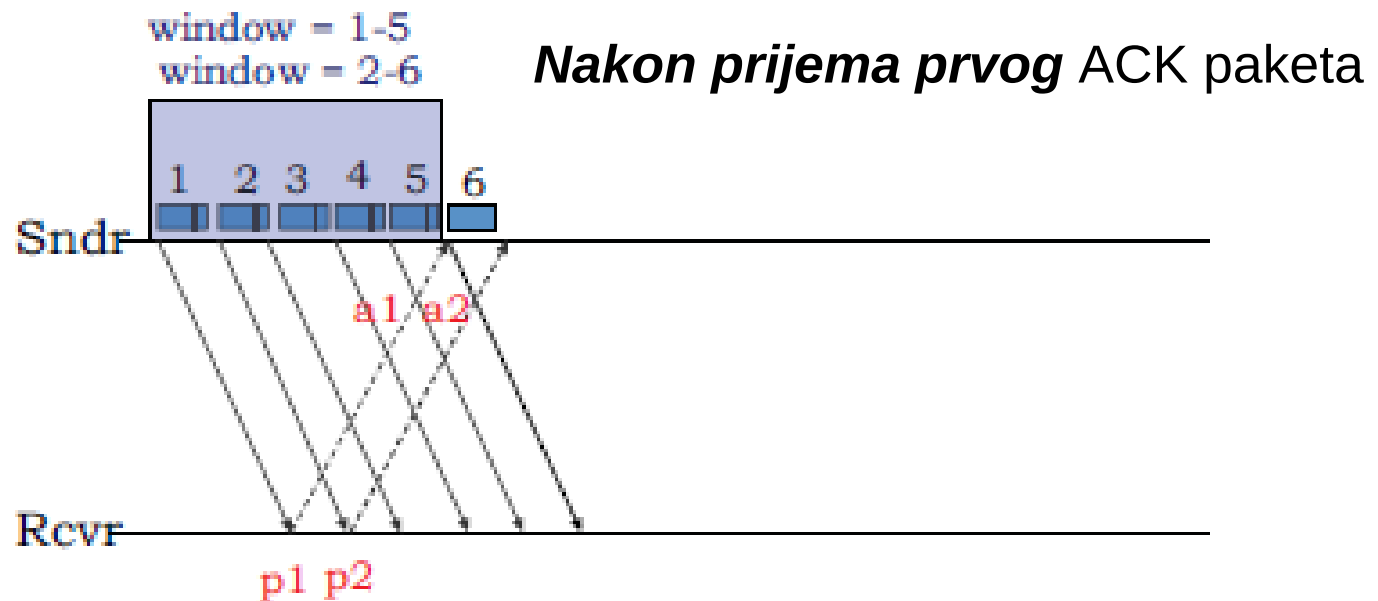
Ideja: protokol kliznog prozora

Predajnik Prijemnik

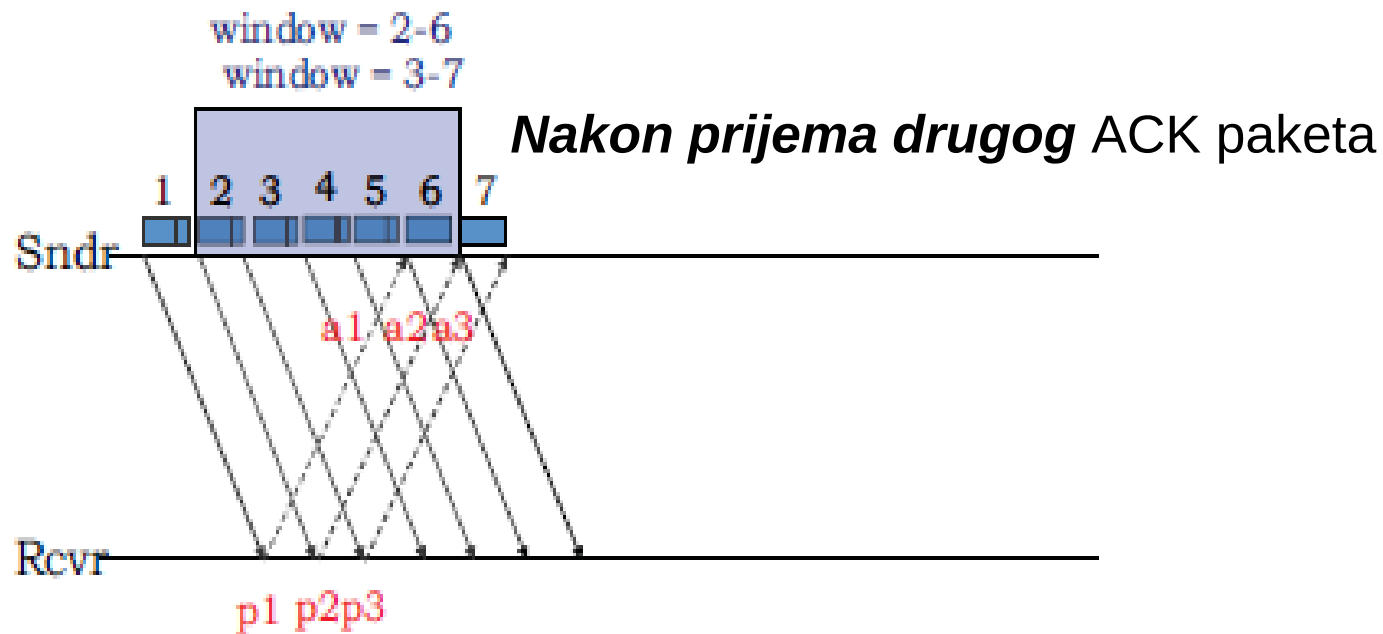
- Predpostavimo da je ***dužina prozora, W , fiksna i poznata***
- Kasnije ćemo diskutovati ***o načinu kako ga treba setovati***
- **$W = 3$** u primeru levo

Protokol kliznog prozora u akciji

$W = 5$ u ovom primeru

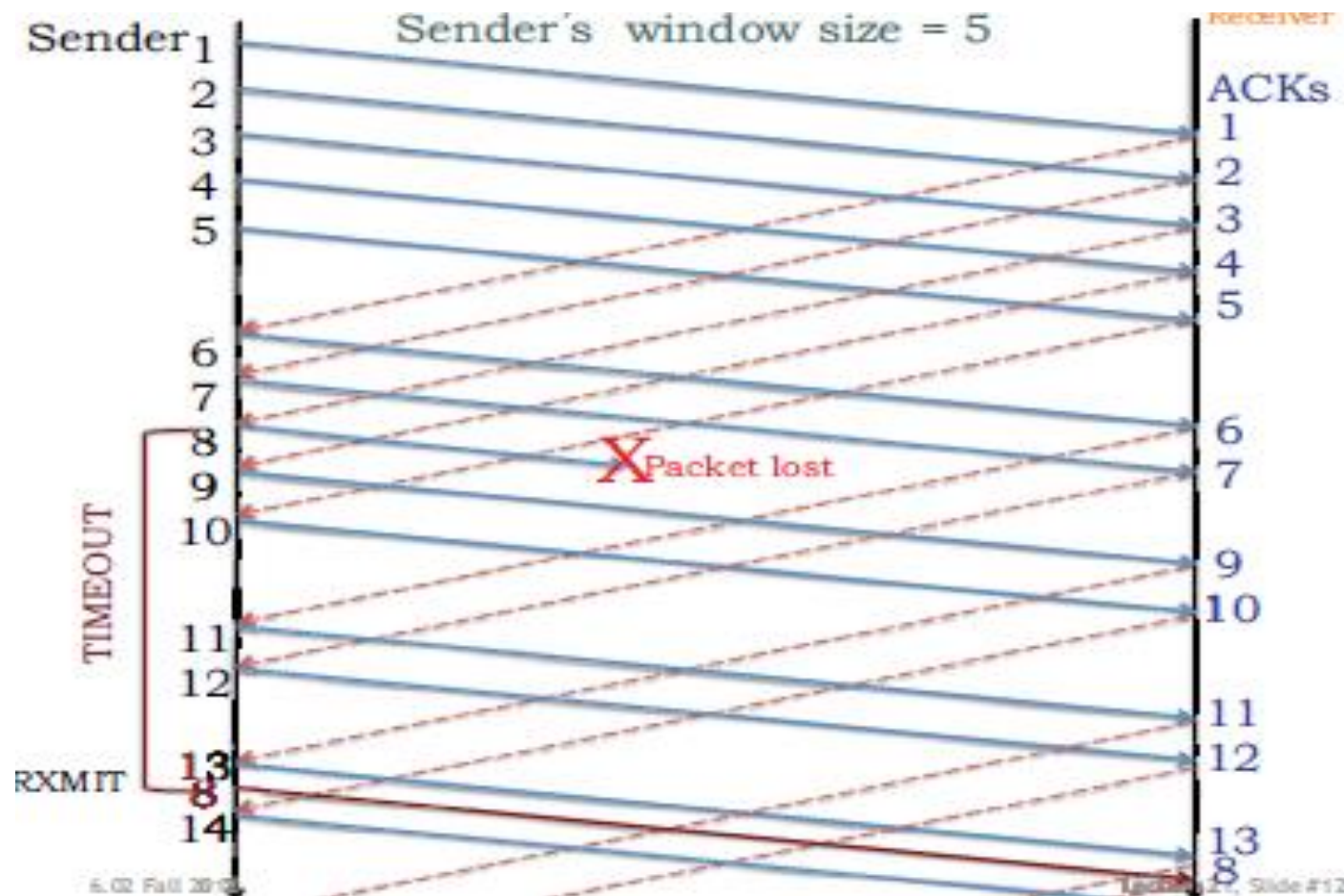
Protokol kliznog prozora u akciji

Definicija prozora: ako je **dužina prozora W** , tada je **maksimalni broj nepotvrđenih paketa jednak W**

Klizni prozor fiksne dužine

Protokol kliznog prozora u akciji

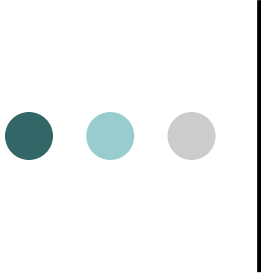
Implementacija kliznog prozora

○ Predajnik

- ***Svaki paket sadrži redni broj*** (koji se sekvencijalno inkrementira)
- ***Nakon slanja paket, sačuvati*** (xmit- vreme, paket) ***na listi ne-potvrđenih paketa***
- ***Paket se šalje ako je***

$\text{len}(\text{lista ne-potvrđenih paketa}) < \text{dužina prozora, } W$

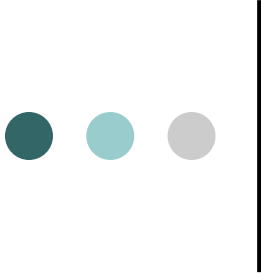
- ***Prijemom potvrde*** (ACK) sa odredišta sa određenim rednim brojem, ***ukloniti*** odgovarajući element ***iz liste nepotvrđenih paketa***

Implementacija kliznog prozora

○ Predajnik

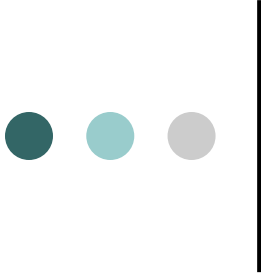
- ***Periodično pretraživati listu nepotvrđenih paketa*** kako bi se pronašli paketi koji su poslani pre određenog vremena
- ***Ponovo ih poslati, ažurirati xmit vreme*** za slučaj ponovne provere
- „pre određenog vremena“ : $xmit < sada - timeout$

Implementacija kliznog prozora

○ Prijemnik

- ***Slati ACK za svaki primljeni paket, referenciran na*** redni broj primljenog paketa
- ***Isporučiti sadržaj paketa*** (payload) prijemnoj aplikaciji ***u redosledu*** definisanom rednim brojevima
- ***Sačuvati isporučene pakete*** primljene u redosledu ***u lokalnom baferu*** (***ukloniti duplikate***).
 - Odbaciti dolazne pakete koji su već isporučeni (izazvano retransmisijom zbog gubitka ACK)

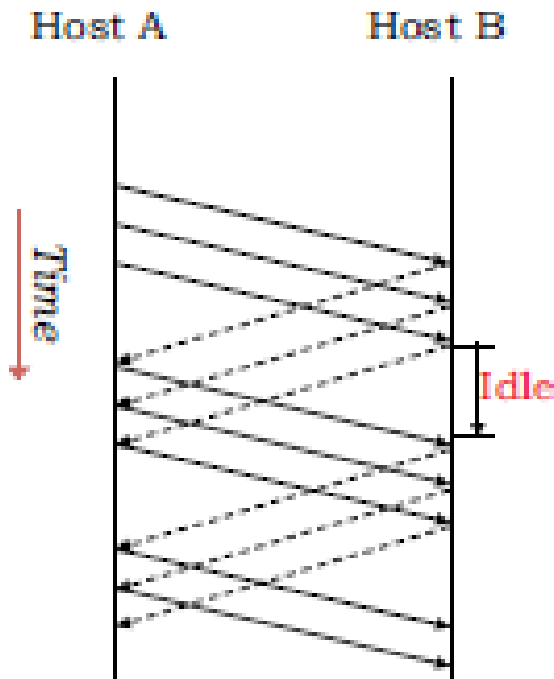
Implementacija kliznog prozora

○ Prijemnik

- ***Voditi računa o sledećem paketu*** koji aplikacija očekuje
- ***Posle svakog prijema, aplikaciji isporučiti što više paketa u redosledu***

Određivanje dužine kliznog prozora

- Kako odrediti dužinu kliznog prozora (W) tako da se propusnost maksimizira?
- Odgovor: Primenom Little-ovog zakona!

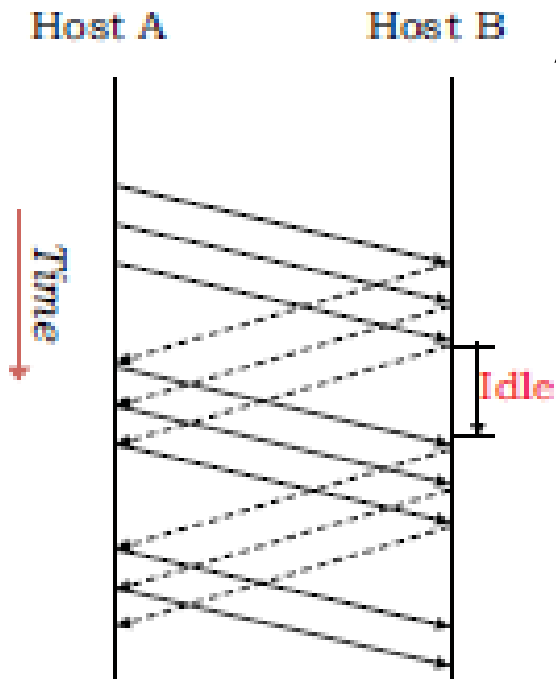

Ako možemo dobiti: **$Idle = 0$**
- **postigli smo željeni cilj**

- W = broj paketa u prozoru
- B = prenosni kapacitet na linku koji predstavlja „**usko grlo**“ na putanji (paketi/sek.)
- RTT_{min} = minimalno RTT na putanji, **bez ikakvog baferovanja paketa** u prenosu

Određivanje dužine kliznog prozora

- Kako odrediti dužinu kliznog prozora (W) tako da se propusnost maksimizira?
- Odgovor: Primenom Little-ovog zakona!

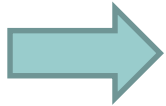

Ako je $W = B \cdot RTT_{min}$, tada je putanja – **potpuno iskorišćena** (uz uslov da nema gubitaka u prenosu)

- $B \cdot RTT_{min}$ se naziva “**proizvod opseg-odziv**”
- Ključni koncept svih transportnih protokola koji se baziraju na kliznom prozoru

Propusnost SW protokola

- ***Ako nema gubitaka*** paketa u prenosu – protokol isporučuje ***W paketa svakih RTT sekundi***

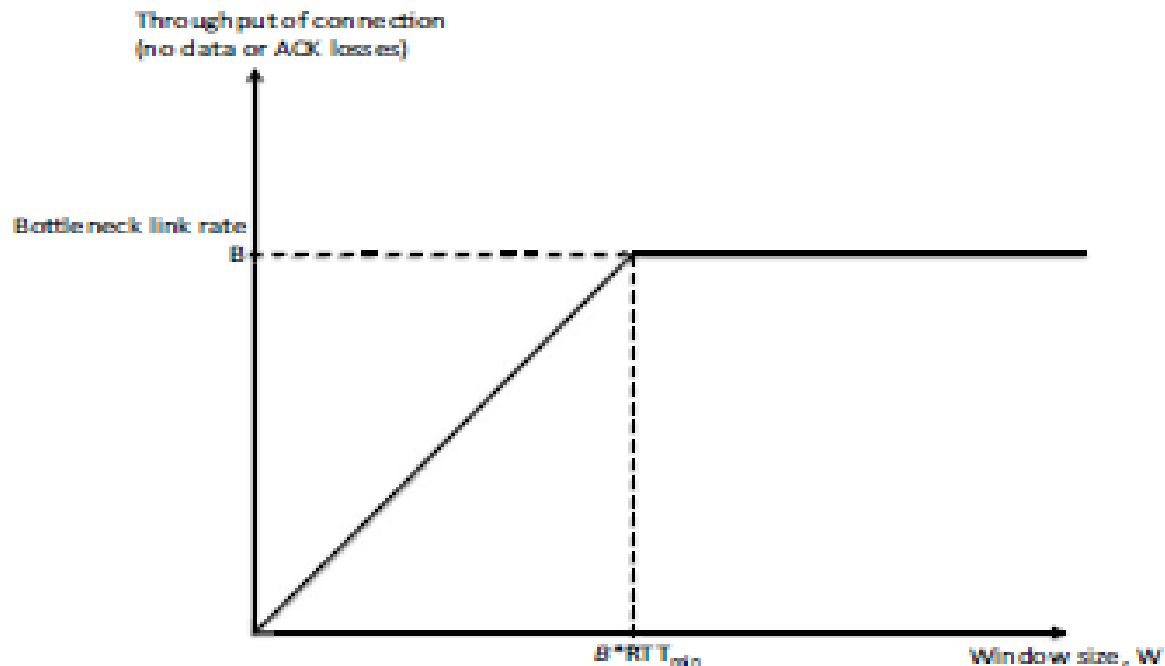
Propusnost je jednaka ***W/RTT***

- **Cilj**: ***dostići što veću iskorišćenost*** – postaviti ***vrednost za W*** tako da ***link*** koji predstavlja „***usko grlo***“ - ***nikada ne bude slobodan*** (***Idle***) usled nedostatka paketa

Propusnost SW protokola

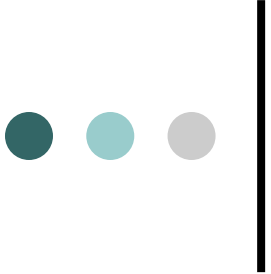
- Bez gubitaka paketa u prenosu:

$$\text{Propusnost} = W/RTT_{min}, \text{ ako } W \leq B \cdot RTT_{min},$$
$$= B, \text{ ina\u0107e}$$

Propusnost SW protokola

- **Bez gubitaka paketa** u prenosu:
- Ako $W > B \cdot RTT_{min}$, RTT vreme na konekciji **će uključiti i kašnjenje usled baferovanja**
 - RTT neće biti konstantno i nezavisno od W !
 - Povećanje W će prouzrokovati povećanje RTT , ali **propusnost neće rasti iznad B**
- **Kolika je propusnost u tom slučaju?**
- Na ovo pitanje ćemo odgovoriti dvostrukom primenom Little-ovog zakona

Propusnost SW protokola

- ***Bez gubitaka paketa*** u prenosu:
- Izložićemo ***intuitivno rešenje*** da ako je **$W > B \cdot RTT_{min}$** , tada je ***propusnost jednaka B*** paketa u sekundi

Propusnost SW protokola

- Prvo, neka je ***prosečan broj paketa u baferu*** na linku koji predstavlja „usko grlo“ na putanji, ***jednak*** Q
- Po Little-ovoj formuli primenjenoj na ovom linku,
$$Q = B \cdot \tau$$
- (B - ***intezitet pražnjenja*** reda čekanja,
- τ - ***prosečno kašnjenje*** u redu čekanja, $\tau = Q/B$)
- Odatle,

$$RTT = RTT_{min} + \tau = RTT_{min} + Q/B$$

Propusnost SW protokola

- Sada, *razmotrimo dužinu prozora W* , odnosno, broj nepotvrđenih paketa
- Znamo da svi ti *paketi mogu biti*
 - A. U redu čekanja** na linku koji predstavlja „usko grlo“ na putanji ili
 - B. U delu sistema bez baferovanja**
- Dakle,

$$W = Q + B \cdot RTT_{min}$$

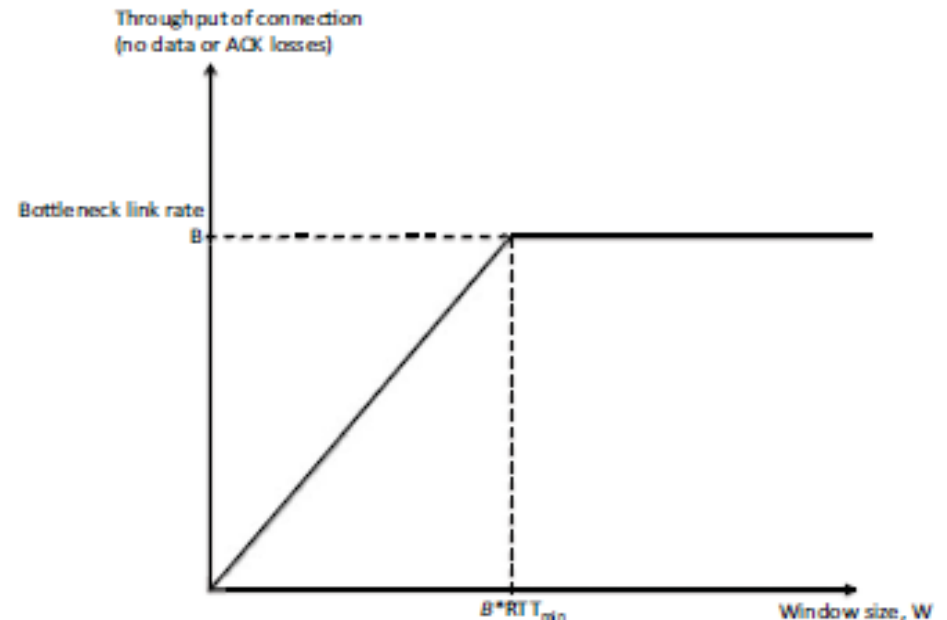
Propusnost SW protokola

- Na kraju, *iz Little-ove formule* primenjene na čitavoj dvosmernoj putanji:

$$\text{Propusnost} = W/RTT$$

$$= (B \cdot RTT_{\min} + Q) / (RTT_{\min} + Q/B)$$

$$= B.$$

Propusnost SW protokola

- *Sa gubicima paketa u prenosu:*
- Izabrati $W > B \cdot RTT_{min}$ tako da se obezbedi da *link* koji predstavlja „**usko grlo**“ – **bude uvek zauzet** čak i pri gubitku paketa
- Očekujući (*srednji*) *broj slanja paketa*, T , **do uspešne isporuke** kako paketa tako i ACK za taj paket

$$T = (1 - L) \cdot 1 + L \cdot (1 + T), \text{ tako da}$$

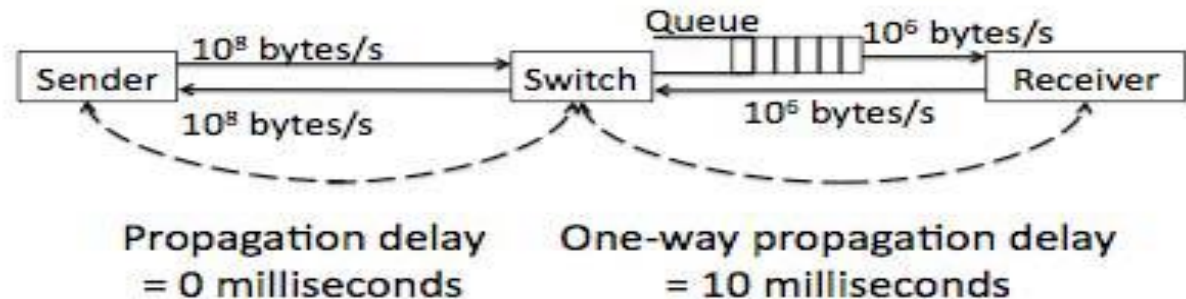
$$T = 1/(1 - L)$$

(gde je $L = P(\text{ili paket ili ACK je izgubljen})$)

Propusnost SW protokola

- T : ovoliki broj slanja – *jedan paket će biti uspešno primljen i potvrđen*
- Dakle, **koeficijent iskorišćenosti sistema** je $(1/T)$,
$$= 1 - L$$
- Sledi,
 $Propusnost = (1 - L) \cdot B$
- Ako je $W \gg B \cdot RTT_{min}$, tada je kašnjenje preveliko, vremenske kontrole vrlo duge, tako da **negativno utiče na druge konekcije**

Primer

Max queue size = 30 packets

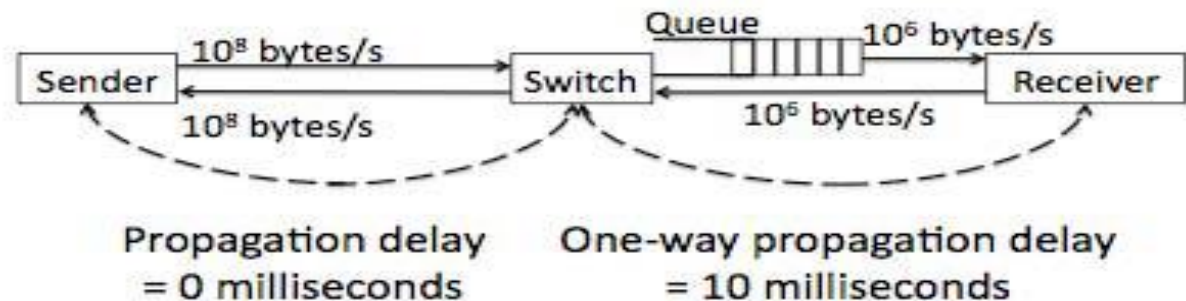
Packet size = 1000 bytes

ACK size = 40 bytes

Initial sender window size = 10 packets

- **Pitanje:** Kojim će intezitetom (u paketima po sekundi) protokol isporučiti više-gigabajtsku datoteku od predajnika do prijemnika?
 - Predpostavka je da ne postoji drugi saobraćaj u mreži i paketi mogu biti izgubljeni samo usled preopterećenja bafera

Primer

Max queue size = 30 packets

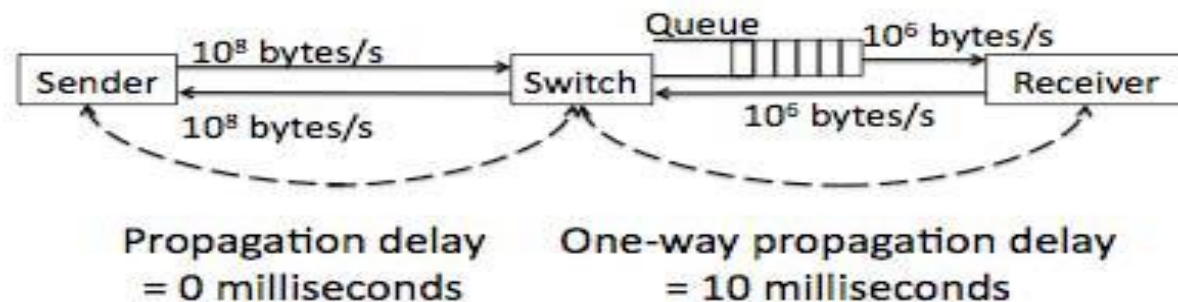
Packet size = 1000 bytes

ACK size = 40 bytes

Initial sender window size = 10 packets

- **Odgovor:** RTT je oko 20 milisekundi plus vreme slanja paketa, koje je oko 1 milisekunde (1000 bajtova intezitetom slanja od 1Mb/s)
- Iz toga sledi da je **$\text{propusna moć} = W/RTT =$**
 $= 10 \text{ paketa} / 21 \text{ ms} = 476 \text{ paketa po sekundi}$

Primer (nastavak...)

Max queue size = 30 packets

Packet size = 1000 bytes

ACK size = 40 bytes

Initial sender window size = 10 packets

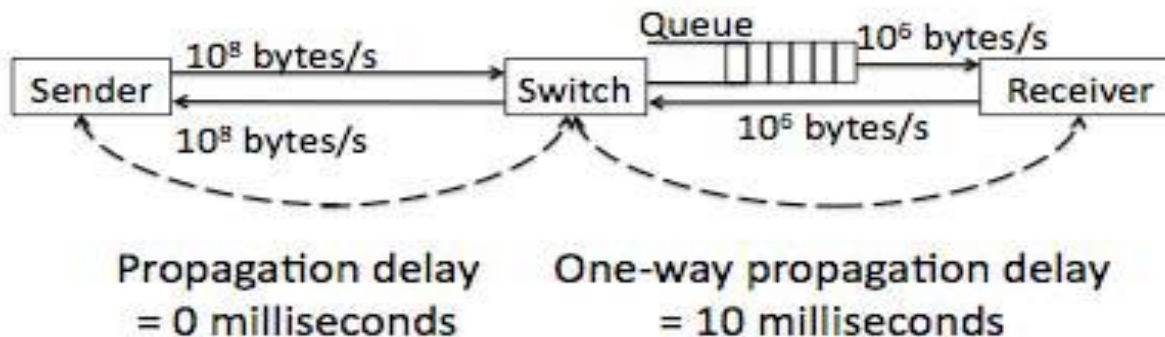
- Želimo da **dupliramo propusnost** transportnog protokola sa kliznim prozorom. Možemo primeniti **samo jednu od sledećih tehnika**:
 - Duplirati dužinu prozora.
 - Poloviti vreme prostiranja signala po linkovima.
 - Duplirati brzinu prenosa linka između komutatora i prijemnika

Primer (nastavak...)

- Za svaku od sledećih dužina prozora ($W = 10, 30$ i 50) na predajnoj strani, koje od gornjih tehnika, aproksimativno dupliraju propusnu moć
 - Ako ne postoji tehnika kojom je to moguće učiniti – odgovor je „Ne postoji“
 - Može postojati više od jednog odgovora za svaku dužinu prozora, u tom slučaju navesti sve odgovore
 - Napomenimo da se tehnike primenjuju izolovano
- Objasniti odgovore

Rešenje

- Napomena: *opseg-odziv proizvod* na ovoj putanji je **20 paketa**

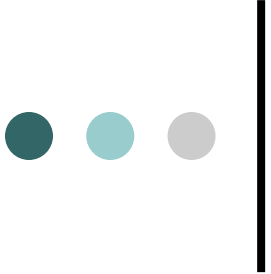

Max queue size = 30 packets

Packet size = 1000 bytes

ACK size = 40 bytes

Initial sender window size = 10 packets

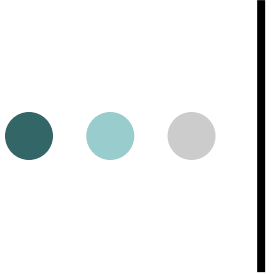

Rešenje

$W = 10$.

○ Odgovor: ***a. i b.***

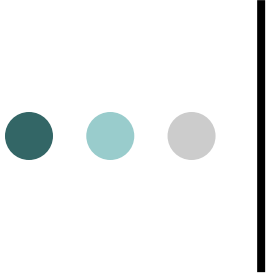
- U slučaju kada je $W = 10$, propusna moć je ***oko 476 paketa/sekundi***
- Ako dupliramo dužinu prozora, propusnost će biti ***duplirana na 952 paketa/s***
- Ako se ***redukuje vreme prostiranja*** signala kroz linkove, propusnost će, takođe, biti duplirana
- Nova propusnost će još uvek biti manja od kapaciteta linka koji predstavlja „usko grlo“ u mreži koja je jednaka 1000 paketa/s.

Rešenje

$W = 50$.

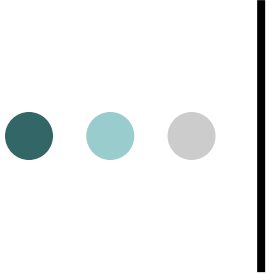
- Odgovor: **c.**
 - Kada je $W = 50$, ***propusnost je već 1000 paketa/s.***
 - U tom stanju, dupliranjem dužine prozora ili polovljenjem vremena prostiranja (RTT) ***ne povećava se propusnost***
 - Ako se brzina prenosa duplira na linku između komutatora i prijemnika, ***kapacitet „uskog grla“ postaje 2000 paketa/s***

Rešenje

$W = 50$.

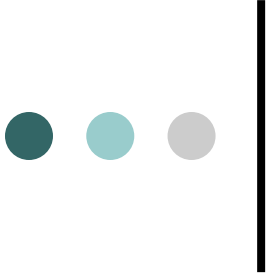
- Odgovor: **c.**
 - nastavak....
 - ***Dužina prozora od 50 paketa sa RTT od 20 ili 21 milisekundi omogućuje propusnost veću od 2000 paketa/s.***
 - Dupliranjem brzine prenosa linka između komutatora i prijemnika („usko grlo“) će se duplirati propusnost sa dužinom prozora od 50 paketa

Rešenje

$W = 50$.

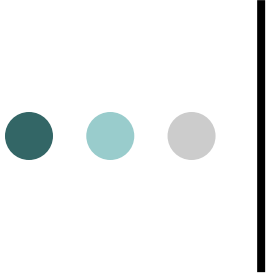
- Odgovor: **c.**
 - nastavak....
 - Sa dužinom bafera u komutatoru od 30 paketa i $W = 50$ paketa, paketi iz inicijalnog prozora će prouzrokovati preopterećenje bafera i gubitak paketa
 - Međutim, to neće prouzrokovati pad propusne moći u ravnotežnom stanju

Rešenje

$W = 30$.

- Odgovor: ***Ne postoji.***
 - Kada je **$W = 30$** , propusna moć je ***već 1000 paketa/s.***
 - Ako dupliramo dužinu prozora ili polovimo RTT, propusnost se neće promeniti
 - Interesantna situacija nastaje ***kada dupliramo brzinu prenosa, link*** („usko grlo“) će sada biti u mogućnosti da ***isporučuje 2000 paketa/s.***

Rešenje

$W = 30$.

- Odgovor: ***Ne postoji.***
 - nastavak....
 - Ali dužina prozora od ***30 paketa*** i ***RTT od 21*** milisekunde, daje propusnost od oko ***1500 paketa/s*** (ako koristimo 21 ms, dobijamo 1428 paketa/s.)
 - Dakle, ***poboljšanje je oko 50%***, što je daleko od dupliranog što smo želeli
 - Ne postoji tehnika (od ponuđenih) koja to može ostvariti